

Uddannelsesordning for Social- og sundhedsuddannelsen

1. Ikrafttrædelsesdato: 1. august 2015

Udstedt af det faglige udvalg for Den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen i henhold til bekendtgørelse nr. 500 af 22. april 2015 om social- og sundhedsuddannelsen.

2. Der er pr. 22. april 2015 sket følgende ændringer:

Denne revision af uddannelsesordningen er foranlediget af erhvervsuddannelsesreformen. Det betyder, at der overordnet set er sket ændringer på følgende områder:

- Der er indført talentspor på begge trin uddannelsen
- Der er udviklet uddannelsesspecifikke fag på højere niveau, end det obligatoriske niveau
- Der er indført bestemmelser om euv (erhvervsuddannelse for voksne), herunder standardafkortning af trin 2 med 10%.
- Mål for uddannelsesspecifikke fag er tilpasset indførelse af nyt udvidet grundforløb
- Der findes ikke længere grundfag på uddannelsens trin 1, social- og sundhedshjælper
- Der tilbydes 2 ugers valgfag på trin 1 mod tidligere 1 uge
- Der er indført et nyt fag i farmakologi og medicin håndtering med obligatorisk prøve på trin 2

3. Uddannelsens formål og opdeling

Social- og sundhedsuddannelsen er en erhvervsuddannelse med to trin.

Uddannelsens trin 1 til social- og sundhedshjælper har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden, færdigheder og kompetencer til at udføre pleje og rehabiliterende opgaver i hjemmeplejen, på plejehjem, i dagcentre/aktivitetscentre og lignende institutioner.

Uddannelsens trin 2 til social- og sundhedsassistent har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden, færdigheder og kompetencer til som autoriseret sundhedsperson at udføre sygepleje, rehabiliterende og genoptrænende opgaver på hospitaler, plejehjem, hjemmeplejen, inden for psykiatrien og lignende institutioner.

4. Uddannelsens struktur

Uddannelsens trin 1, social- og sundhedshjælper.

Uddannelsen er en vekseluddannelse. Undervisningen i hovedforløbet på trin 1 opdeles i mindst 3 skoleperioder og mellemliggende praktikperioder, så eleven mindst har 2 praktikperioder. Dette gælder både for unge og voksne.

Skoleundervisningen i hovedforløbet, trin 1 varer 17 uger.

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Den lokale skole-praktikplan udarbejdes under hensyntagen til både tilrettelæggelsen af skoleundervisningen og praktikuddannelsen. Skolernes udarbejdelse af Skole-praktikplaner skal derfor ske i et samarbejde med de lokale praktikvirksomheder. Fordelingen af skole- og praktikperioder skal fremgå af den lokale undervisningsplan, jf. Bekendtgørelse om Erhvervsuddannelser, §46, stk.1

Fordelingen mellem skole og praktik kan organiseres efter følgende modeller:

Modeller for uddannelsens struktur, social- og sundhedshjælper:

Grundforløb 1, 6 måneder*	Grundforløb 2, 6 måneder	Hovedforløb, trin 1, 1 år og 2 mdr.					
Skole	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole

Grundforløb 1, 6 måneder*	Grundforløb 2, 6 måneder	Hovedforløb, trin 1, 1 år og 2 mdr.					
Skole	Skole	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole	

*For unge, der har afsluttet 9. eller 10. klasse, og som påbegynder grundforløbet senest i august måned året efter.

Uddannelsens trin 2, social- og sundhedsassistent.

Uddannelsen er en vekseluddannelse. Undervisningen i hovedforløbet opdeles i mindst 4 skoleperioder og 3 praktikperioder.

Skoleundervisningen i hovedforløbet, trin 2 varer 32 uger.

Fordelingen af skole- og praktikperioder, herunder hensyntagen til ferie, skal fremgå af den lokale undervisningsplan, jf. Bekendtgørelse om Erhvervsuddannelser, §46, stk.1. Praktikuddannelsen på trin 2, social- og sundhedsassistentuddannelsen tilrettelægges således, at 1/3 af den samlede praktiktid foregår på et somatisk sygehus, og 1/3 foregår i det primærkommunale område. Afhængig af organiseringen af det psykiatriske område foregår den tredjedel af praktiktiden, der vedrører det psykiatriske område, enten i en region eller i en kommune.

Model for uddannelsens struktur, social- og sundhedsassistent:

Hovedforløb, trin 2, 1 år og 8 mdr.						
Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole

5. Kompetencemål for hovedforløbet

Kompetencemål for hovedforløbet fremgår af bekendtgørelse om social- og sundhedsuddannelsen.

Eleven opnår erhvervsfaglig kompetence gennem en kombination af viden, færdigheder, faglige vurderinger og etiske overvejelser, der sætter eleven i stand til at handle professionelt inden for det kompetenceområde, uddannelsen retter sig imod.

Eleven opnår erhvervsfaglig kompetence gennem en aktiv deltagelse i praktisk og teoretisk undervisning i uddannelsesspecifikke fag, grundfag, valgfri specialefag og valgfag samt gennem udførelse af og refleksion over de daglige arbejdsopgaver i praktikuddannelsen.

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Eleven skal gennem uddannelsen udvikle erhvervsfaglige kompetencer med henblik på at varetage jobfunktioner inden for sundhedsvæsenet i et arbejdsliv, hvor forandring, omstilling, udvikling og fortsat læring er et vilkår.

6. Elevtyper og fagrækker

SKEMA 1 – elever under 25 år og voksne, der skal have et tilsvarende hovedforløb

Fagrække for elever under 25 år og for voksne elever, der skal have et hovedforløb, som i omfang og varighed svarer til hovedforløbet for elever under 25 år.

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds- hjælper, trin 1	Social- og sundheds- assistent, trin 2
Grundfag				0 uger	8 uger
Dansk	19	C-niveau	2		X
Naturfag	16, 17, 18	C-niveau (inkl. D-niveau)	4		X
Engelsk	20	D-niveau	2		X
Bundne uddannelsesspecifikke fag				14 uger	21 uger
Social- og sundhedssektoren	1, 6, 11	Avanceret	2	X	
Pleje og dokumentation	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11	Avanceret	5	X	
Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	1, 3, 5, 9, 10, 11	Avanceret	3,5	X	
Psykologi og kommunikation	1, 2, 5, 6, 7, 12	Avanceret	2,5	X	
Arbejds miljø og ergonomi	7, 9, 12	Avanceret	1	X	
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	13, 14, 19, 22, 23	Avanceret	3		X
Sygepleje	13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 24	Avanceret	5		X
Somatisk sygdomslære	13, 15, 16, 17, 18, 19, 22	Avanceret	3		X
Psykiatrisk sygdomslære	13, 14, 15, 16, 17, 19, 20	Avanceret	2		X
Farmakologi og medicin håndtering	13, 17	Avanceret	2		X

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds- hjælper, trin 1	Social- og sundheds- assistent, trin 2
Forebyggelse og rehabilitering	13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24	Avanceret	3		X
Sundhedspædagogik og kommunikation	13, 15, 18, 20, 21	Avanceret	3		X
Valgfri specialefag				1 uge	2 uger
Borgere med psykisk sygdom	2, 3, 5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Palliation 1	2, 7, 12	Avanceret	1	X	
Demens 1	2, 5, 7, 9	Avanceret	1	X	
Rehabilitering 1	5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Velfærdsteknologi	9	Avanceret	1	X	
Den opererede borger/patient	14, 16, 18	Avanceret	1		X
Palliation 2	14, 16, 17, 20	Avanceret	1		X
Demens 2	13, 15, 16, 17	Avanceret	1		X
Rehabilitering 2	15, 20, 21	Avanceret	1		X
Velfærdsteknologi 2	23, 24	Avanceret	1		X
Organisation og ledelse	13, 14, 22, 24	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1	14, 15, 16, 17, 20, 23	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2	14, 15, 16, 17, 20, 23	Ekspert	1		X
Antal ugers valgfag				2	1
Antal skoleuger i alt				17	32

Følgende fag eller niveauer beskrevet i fagrækken i skema 1 har alene videreuddannelsesperspektiv, og er ikke centrale for opfyldelse af uddannelsens

mål. Ét af disse kan derfor udskiftes af den enkelte elev med et andet fra uddannelsens fagrække, jf. § 4, stk. 4 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Engelsk

Fag med valgfrit højere præstationsniveau

Elever, der ønsker og har forudsætninger for at gennemføre obligatoriske uddannelsesspecifikke fag på højere niveauer, har mulighed for dette jf. § 4, stk. 3 og § 34, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Den vejledende varighed for faget på højere niveau skal svare til varigheden af faget på obligatorisk niveau.

Fagnavn	Præstationsstandard for tilvalgt højere niveau	Vejledende tid	Navn på det fag, hvor niveauet hæves	Obligatorisk præstationsstandard
Pleje og dokumentation	Ekspert	5	Pleje og dokumentation	Avanceret
Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	Ekspert	3,5	Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	Avanceret
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	Ekspert	3	Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	Avanceret
Sygepleje	Ekspert	5	Sygepleje	Avanceret
Forebyggelse og rehabilitering	Ekspert	3	Forebyggelse og rehabilitering	Avanceret

SKEMA 2 – Voksne med standardiseret hovedforløb

Fagrække for elever på 25 år og derover, der skal have et standardiseret hovedforløb for voksne.

Følgende AMU-pakker giver grundlag for godskrivning:

Uddannelse	Titel	Uddannelses-kode	Afkortning for euv (skoleuger)
Følgende kombination af AMU, der skal være gennemført inden for de seneste 4 år ved uddannelsesaftalens indgåelse	<ul style="list-style-type: none"> Rehabilitering som arbejdsform Medvirken til rehabilitering Træning i eget hjem Dokumentation i omsorgssystemer i hjemmeplejen Hverdagslivet i omsorgsarbejdet 	<ul style="list-style-type: none"> 40125 40126 47262 47473 40596 	1,6 uge på trin 1 fordelt på følgende fag: 4 dage i rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats. 4 dage i pleje og dokumentation.

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsassistent, trin 2
Grundfag				0 uger	8 uger
Dansk	19	C-niveau	2		X
Naturfag	16, 17, 18	C-niveau (inkl. D-niveau)	4		X
Engelsk	20	D-niveau	2		X
Bundne uddannelsesspecifikke fag				14 uger	18 uger
Social- og sundhedssektoren	1, 6, 11	Avanceret	2	X	
Pleje og dokumentation	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11	Avanceret	5	X	
Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	1, 3, 5, 9, 10, 11	Avanceret	3,5	X	
Psykologi og kommunikation	1, 2, 5, 6, 7, 12	Avanceret	2,5	X	

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsassistent, trin 2
Arbejds miljø og ergonomi	7, 9, 12	Avanceret	1	X	
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	13, 14, 19, 22, 23	Avanceret	3		X
Sygepleje	13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 24	Avanceret	4		X
Somatisk sygdomslære	13, 15, 16, 17, 18, 19, 22	Avanceret	3		X
Psykiatrisk sygdomslære	13, 14, 15, 16, 17, 19, 20	Avanceret	2		X
Farmakologi og medicin håndtering	13, 17	Avanceret	2		X
Forebyggelse og rehabilitering	13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24	Avanceret	2		X
Sundhedspædagogik og kommunikation	13, 15, 18, 20, 21	Avanceret	2		X
Valgfri specialefag				1 uge	1 uge
Borgere med psykisk sygdom	2, 3, 5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Palliation 1	2, 7, 12	Avanceret	1	X	
Demens 1	2, 5, 7, 9	Avanceret	1	X	
Rehabilitering 1	5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Velfærdsteknologi	9	Avanceret	1	X	
Den opererede borger/patient	14, 16, 18	Avanceret	1		X
Palliation 2	14, 16, 17, 20	Avanceret	1		X

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsassistent, trin 2
Demens 2	13, 15, 16, 17	Avanceret	1		X
Rehabilitering 2	15, 20, 21	Avanceret	1		X
Velfærdsteknologi 2	23, 24	Avanceret	1		X
Organisation og ledelse	13, 14, 22, 24	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1	14, 15, 16, 17, 20, 23	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2	14, 15, 16, 17, 20, 23	Ekspert	1		X
Antal ugers valgfag				2	1
Antal skoleuger i alt				17	28

Følgende fag eller niveauer beskrevet i fagrækken i skema 2 har alene videreuddannelsesperspektiv, og er ikke centrale for opfyldelse af uddannelsens mål. Ét af disse kan derfor udskiftes af den enkelte elev med et andet fra uddannelsens fagrække, jf. § 4, stk. 4 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Engelsk

Ansøgere, der alene har 9. klasses afgangseksamen og ikke har adgang til GF 1 vurderes at have kompetencer svarende til engelsk niveau F, hvis de vælger grundfaget engelsk enten på GF 2 eller på hovedforløbet.

Fag med valgfrit højere præstationsniveau

Elever, der ønsker og har forudsætninger for at gennemføre obligatoriske uddannelsesspecifikke fag på højere niveauer, har mulighed for dette jf. § 4, stk. 3 og § 34, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Den vejledende varighed for faget på højere niveau skal svare til varigheden af faget på obligatorisk niveau.

Fagnavn	Præstationsstandard for tilvalgt højere niveau	Vejledende tid	Navn på det fag, hvor niveauet hæves	Obligatorisk præstationsstandard
Pleje og dokumentation	Ekspert	5	Pleje og dokumentation	Avanceret
Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	Ekspert	3,5	Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	Avanceret
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	Ekspert	3	Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	Avanceret
Sygepleje	Ekspert	4	Sygepleje	Avanceret
Forebyggelse og rehabilitering	Ekspert	2	Forebyggelse og rehabilitering	Avanceret

SKEMA 3a – Talentspor for elever under 25 år og voksne, der skal have et tilsvarende hovedforløb

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds- hjælper, trin 1	Social- og sund- hedsassistent, trin 2
Grundfag				0 uger	8 uger
Dansk	19	C-niveau	2		X
Naturfag	16, 17, 18	C-niveau (inkl. D-niveau)	4		X
Engelsk	20	D-niveau	2		X
Bundne uddannelsesspecifikke fag				14 uger	21 uger
Social- og sundhedssektoren	1, 6, 11	Avanceret	2	X	
Pleje og dokumentation	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11	Ekspert	5	X	
Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	1, 3, 5, 9, 10, 11	Ekspert	3,5	X	
Psykologi og kommunikation	1, 2, 5, 6, 7, 12	Avanceret	2,5	X	
Arbejds miljø og ergonomi	7, 9, 12	Avanceret	1	X	
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	13, 14, 19, 22, 23	Ekspert	3		X
Sygepleje	13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 24	Ekspert	5		X
Somatisk sygdomslære	13, 15, 16, 17, 18, 19, 22	Avanceret	3		X
Psykiatrisk sygdomslære	13, 14, 15, 16, 17, 19, 20	Avanceret	2		X
Farmakologi og medicin- håndtering	13, 17	Avanceret	2		X
Forebyggelse og rehabilitering	13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24	Ekspert	3		X

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsassistent, trin 2
Sundhedspædagogik og kommunikation	13, 15, 18, 20, 21	Avanceret	3		X
Valgfri specialefag				1 uge	2 uger
Borgere med psykisk sygdom	2, 3, 5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Palliation 1	2, 7, 12	Avanceret	1	X	
Demens 1	2, 5, 7, 9	Avanceret	1	X	
Rehabilitering 1	5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Velfærdsteknologi	9	Avanceret	1	X	
Den opererede borger/patient	14, 16, 18	Avanceret	1		X
Palliation 2	14, 16, 17, 20	Avanceret	1		X
Demens 2	13, 15, 16, 17	Avanceret	1		X
Rehabilitering 2	15, 20, 21	Avanceret	1		X
Velfærdsteknologi 2	23, 24	Avanceret	1		X
Organisation og ledelse	13, 14, 22, 24	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1	14, 15, 16, 17, 20, 23	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2	14, 15, 16, 17, 20, 23	Ekspert	1		X
Antal ugers valgfag				2	1
Antal skoleuger i alt				17	32

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds- hjælper, trin 1	Social- og sund- hedsassistent, trin 2
Andel skole- uger, hvor ni- veauet er hø- jere end det obligatoriske				8,5	11

Følgende fag eller niveauer beskrevet i fagrækken i skema 3 har alene videreuddannelsesperspektiv, og er ikke centrale for opfyldelse af uddannelsens mål. Ét af disse kan derfor udskiftes af den enkelte elev med et andet fra uddannelsens fagrække, jf. § 4, stk. 4 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Engelsk

Fag med valgfrit højere præstationsniveau

Der er ikke udviklet yderligere fag på højere niveau til elever, der vælger talentspor

SKEMA 3b – Talentspor for voksne med standardiseret hovedforløb

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsas-sistent, trin 2
Grundfag				0 uger	8 uger
Dansk	19	C-niveau	2		X
Naturfag	16, 17, 18	C-niveau (inkl. D-niveau)	4		X
Engelsk	20	D-niveau	2		X
Bundne uddannelsesspecifikke fag				14 uger	18 uger
Social- og sundhedssektoren	1, 6, 11	Avanceret	2	X	
Pleje og dokumentation	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11	Ekspert	5	X	
Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats	1, 3, 5, 9, 10, 11	Ekspert	3,5	X	
Psykologi og kommunikation	1, 2, 5, 6, 7, 12	Avanceret	2,5	X	
Arbejds miljø og ergonomi	7, 9, 12	Avanceret	1	X	
Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation	13, 14, 19, 22, 23	Ekspert	3		X
Sygepleje	13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 24	Ekspert	4		X
Somatisk sygdomslære	13, 15, 16, 17, 18, 19, 22	Avanceret	3		X
Psykiatrisk sygdomslære	13, 14, 15, 16, 17, 19, 20	Avanceret	2		X
Farmakologi og medicin håndtering	13, 17	Avanceret	2		X

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsas-sistent, trin 2
			Antal uger		
Forebyggelse og rehabilitering	13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24	Ekspert	2		X
Sundhedspædagogik og kommunikation	13, 15, 18, 20, 21	Avanceret	2		X
Valgfri specialefag				1 uge	1 uge
Borgere med psykisk sygdom	2, 3, 5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Palliation 1	2, 7, 12	Avanceret	1	X	
Demens 1	2, 5, 7, 9	Avanceret	1	X	
Rehabilitering 1	5, 7, 10	Avanceret	1	X	
Velfærdsteknologi	9	Avanceret	1	X	
Den opererede borger/patient	14, 16, 18	Avanceret	1		X
Palliation 2	14, 16, 17, 20	Avanceret	1		X
Demens 2	13, 15, 16, 17	Avanceret	1		X
Rehabilitering 2	15, 20, 21	Avanceret	1		X
Velfærdsteknologi 2	23, 24	Avanceret	1		X
Organisation og ledelse	13, 14, 22, 24	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1	14, 15, 16, 17, 20, 23	Avanceret	1		X
Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2	14, 15, 16, 17, 20, 23	Ekspert	1		X
Antal ugers valgfag				2	1
Antal skoleuger i alt				17	28

Fagnavn	Faget bidrager til følgende kompetencemål	Præstationsstandard	Vejledende tid Antal uger	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundhedsas-sistent, trin 2
Andel skoleuger, hvor niveauet er højere end det obligatoriske				8,5	9

Følgende fag eller niveauer beskrevet i fagrækken i skema 3 har alene videreuddannelsesperspektiv, og er ikke centrale for opfyldelse af uddannelsens mål. Ét af disse kan derfor udskiftes af den enkelte elev med et andet fra uddannelsens fagrække, jf. § 4, stk. 4 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Engelsk

Fag med valgfrit højere præstationsniveau

Der er ikke udviklet yderligere fag på højere niveau til elever, der vælger talentspor

Skema 5 Praktikuddannelsens bidrag til kompetencemålene

Praktikmål	Aktiviteten bidrager til følgende kompetencemål	Social- og sundhedshjælper, trin 1	Social- og sundhedsassistent, trin 2
1. Eleven kan varetage sit arbejdsområde som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med arbejdspladsens retningslinjer for aktindsigt, tavshedspligt og utilsigtede hændelser samt kommunens fastlagte kvalitetsstandarder samt efter behov søge hjælp hertil hos relevante kolleger eller samarbejdspartnere.	1, 6, 11	X	
2. Eleven kan møde andre mennesker på en etisk, respektfuld og anerkendende måde og begrunde sin faglige indsats for kolleger, borgere og pårørende og kan se sin egen rolle i udviklingen af mellem menneskelige relationer.	1, 6, 7	X	
3. Eleven kan kende forskel på personlig pleje efter Serviceloven og grundlæggende sygepleje efter Sundhedsloven og kender praktikstedets praksis for delegering af sygeplejeopgaver.	2	X	
4. Eleven kan professionelt og selvstændigt udføre sengeredning, personlig pleje og omsorg ud fra hygiejniske principper i såvel borgerens eget hjem som på plejecentre.	2, 8, 11	X	
5. Eleven kan varetage personlig og praktisk hjælp, så borgeren kan bevare sin mulighed for livsudfoldelse og livskvalitet.	3, 11	X	
6. Eleven kan med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing arbejde sygdomsforebyggende herunder observere ændringer i en borgers fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand samt reagere hensigtsmæssigt herpå.	2, 5	X	
7. Eleven kan på baggrund af observationer reagere hensigtsmæssigt på ændringer i borgerens almentilstand i forhold til kost og ernæring.	2	X	
8. Eleven kan skelne mellem komplekse og ikke komplekse borgerforløb og kan vurdere, hvornår en tildelt borgers forløb kræver inddragelse af relevante fagprofessionelle kolleger.	4	X	

Praktikmål	Aktiviteten bidrager til følgende kompetencemål	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundheds-assistent, trin 2
9. Eleven kan reflektere over og forstå sin egen professionelle rolle i samarbejdet med relevante fagpersoner om borgerforløb herunder understøtte borgeren i at følge træningsplaner.	7, 10	X	
10. Eleven kan under hensyntagen til borgerens selvbestemmelsesret arbejde rehabiliterende herunder motivere borgeren til egenomsorg med henblik på at bevare sin trivsel og praktiske funktionsevne i hverdagen i videst muligt omfang.	3, 5, 10	X	
11. Eleven kan støtte, vejlede og igangsætte aktiviteter sammen med borgeren for at støtte borgeren i at mestre eget liv.	10, 11	X	
12. Eleven kan motivere og understøtte borgeren i forhold til sundhedsfremme under hensyn til livsstil og livsvilkår samt kan informere borgeren om relevante tilbud om service, sundhedsfremme og forebyggelse i nærmiljøet.	5	X	
13. Eleven kan dokumentere den planlagte og gennemførte indsats i pleje- og/eller handleplaner i overensstemmelse med arbejdspladsens retningslinjer herunder anvende elektroniske dokumentationssystemer.	6	X	
14. Eleven kan anvende et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er i overensstemmelse med social- og sundhedshjælperens kompetenceområde.	6	X	
15. Eleven kan kommunikere relevant og professionelt i mødet med borgere, pårørende og samarbejdspartnere.	7	X	
16. Eleven kan kommunikere og optræde voldsforebyggende og konfliktdæmpende i forhold til borgere og pårørende for at tage vare på egen og andres sikkerhed.	7, 12	X	
17. Eleven kan forflytte en borger i overensstemmelse med de ergonomiske principper og kan anvende relevant velfærdsteknologi.	2, 9, 12	X	
18. Eleven har kendskab til arbejdspladsens retningslinjer for arbejdsmiljø herunder principperne for voldspolitik og kriseberedskab.	12	X	

Praktikmål	Aktiviteten bidrager til følgende kompetencemål	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundheds-assistent, trin 2
19. Eleven kan udvise interesse og initiativ til kontinuerligt at lære og samarbejde.	1, 12	X	
1. Eleven kan arbejde inden for sit kompetenceområde i overensstemmelse med relevante love inden for social service, sundhed og psykiatri og ud fra arbejdspladsens værdier.	13		X
2. Eleven kan selvstændigt identificere behov og begrunde behov for og udføre grundlæggende sygepleje til borgere/ patienter ud fra en metodisk tilgang indeholdende dataindsamling, planlægning, handling, evaluering og dokumentation.	16, 19, 20		X
3. Eleven kan reflektere over de etiske dilemmaer, der følger arbejdet som professionel sundhedsperson, og varetage opgaver i relation til patientrettigheder samt procedurer for patientsikkerhed herunder indberetning af utilsigtede hændelser jf. Sundhedsstyrelsens gældende vejledning.	13		X
4. Eleven kan dokumentere og videregive relevante informationer og observationer vedrørende tildelte borgere/patienter til plejepersonale og andre faggrupper, herunder til fagpersoner i andre sektorer, og dermed medvirke til at sikre sammenhæng og helhed i borgerens/patientens forløb.	13, 14, 19		X
5. Eleven kan identificere komplekse problemstillinger hos borgeren/patienten og reagere hensigtsmæssigt på ændringer i borgerens/patientens psykiske, fysiske eller sociale tilstand og samspillet mellem disse faktorer.	16		X
6. Eleven kan anvende et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er i overensstemmelse med social- og sundhedsassistentens kompetenceområde.	19		X
7. Eleven kan som led i behandlingen og med udgangspunkt i borgerens/patientens behov anvende relevant kommunikationsform herunder lytte, anerkende, støtte, vejlede og følge op.	20		X

Praktikmål	Aktiviteten bidrager til følgende kompetencemål	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundheds-assistent, trin 2
8. Eleven kan indlede og afslutte en sundhedsfaglig ydelse til en borger/patient herunder gennemføre samtaler i relation til modtagelse, udskrivning og hjemkomst.	14, 16		X
9. Eleven kan arbejde rehabiliterende, sundhedsfremmende og forebyggende ud fra refleksioner over borgerens/patientens autonomi og mestringsstrategier samt vejlede borgeren/patienten i sundhedsfaglige spørgsmål, der understøtter egenomsorgsevnen, livsstil og livskvalitet.	15		X
10. Eleven kan indgå aktivt i borgeres/patienters genoptræningsforløb efter vejledning fra relevante fagpersoner.	14, 15, 21		X
11. Eleven kan aktivt indgå i og motivere borgere/patienter til at deltage i aktiviteter ud fra relevante tilgange, som fx recovery eller rehabilitering, samt vejlede og informere om relevante tilbud inden for rehabilitering, sygepleje og service- og botilbud.	14, 15, 21		X
12. Eleven kan efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation selvstændigt ophælde og uddele medicinen samt observere virkning/bivirkninger, informere om medicinen, dokumentere og medvirke til, at borgere/patienter samarbejder omkring medicinindtag.	17		X
13. Eleven kan anvende generelle principper for hygiejne herunder særlige regimer og teknikker, fx steril teknik i forbindelse med sårpleje og kateter-anlæggelse, samt vejlede borgere/patienter, pårørende og kolleger herom.	16, 18		X
14. Eleven kan forholde sig kritisk til egne og andres arbejdsstillinger og arbejdsstedets indretning i forhold til forebyggelse af arbejdsskader og voldsomme episoder samt kan følge gældende ergonomiske principper og sikkerhedsforanstaltninger både i forhold til borgerne/patienterne og sig selv.	13, 24		X
15. Eleven kan tilrettelægge og følge op på både egne og andres arbejdsprocesser i	22		X

Praktikmål	Aktiviteten bidrager til følgende kompetencemål	Social- og sundheds-hjælper, trin 1	Social- og sundheds-assistent, trin 2
forhold til såvel administrative som sygeplejefaglige opgaver omkring den enkelte borger.			
16. Eleven kan identificere behov for velfærdsteknologiske hjælpemidler i borgerens hjem herunder anvende og vejlede i brugen samt tage højde for eventuelle dilemmaer forbundet hermed.	23		X

7.1. Tilrettelæggelse af skoleundervisningen og praktikuddannelsen

Eleven skal kunne anvende den læring, eleven opnår i skoleundervisningen, til at løse arbejdsopgaver i praktikken, og omvendt skal eleven gennem formulering og refleksion over praksiserfaringer videreudvikle sine måder at løse arbejdsopgaver på i skoleundervisningen.

7.2. Skoleundervisningen

De uddannelsesspecifikke fag herunder de valgfri specialefag er særlige for social- og sundhedsuddannelsen.

De uddannelsesspecifikke fag er obligatoriske/bundne. Udvalgte uddannelsesspecifikke fag kan af eleven vælges på et valgfrit højere niveau (ekspert), end det obligatoriske niveau (avanceret). Eleven kan vælge et eller flere fag på højere niveau.

Talentspor.

Eleven kan ved uddannelsens start vælge at tilrettelægge sin uddannelse med talentspor. Gennemføres uddannelsen som et talentspor, vil en række af de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag skulle gennemføres på ekspert niveau. Talentsporets indhold er fastsat af det faglige udvalg og fremgår af nærværende uddannelsesordning pkt. 6

De valgfri specialefag tilrettelægges, så eleven har mulighed for at fordybe sig i fagligt afgrænsede felter inden for hhv. social- og sundhedshjælperens eller social- og sundhedsassistents jobområde. De valgfri specialefag afspejler faglige områder, der har særlig bevågenhed for det faglige udvalg.

Grundfaget engelsk har udelukkende videreuddannelsesperspektiv og er valgfrit. Elever, der ønsker videreuddannelseskompetence kan nå Engelsk F på GF 1, Engelsk E på GF 2 eller på trin 1 og Engelsk D på trin 2.

Skoleundervisningen tilrettelægges praksisnært med inddragelse af de lokale parter.

7.3. Praktikuddannelsen

Praktikuddannelsen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et fagligt funderet praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Praktikmålene for praktikuddannelsen fremgår af nærværende uddannelsesordning. Praktikmålene er slutmål.

Med henblik på udarbejdelse af den lokale undervisningsplan anbefaler det faglige udvalg, at det lokale uddannelsesudvalg i samarbejde med de lokale praktikansvarlige myndigheder løbende medvirker til at afdække og sikre at eleverne kan tilegne sig praktikmålene i de forskellige praktikker, således at elevernes mulighed for at nå slutmålene for den samlede uddannelse sikres.

Det faglige udvalg anbefaler, at der i forbindelse med udarbejdelse af den lokale undervisningsplan drøftes lokale retningslinjer for uddannelsens talentspor, herunder hvordan kobling mellem teori og praktik sikres. Endvidere anbefaler det faglige udvalg, at det drøftes, hvordan det sikres, at undervisningen gennemføres på henholdsvis avanceret og ekspert niveau.

Det faglige udvalg har udviklet bilag til praktikerklæringer, som kan bruges til at understøtte dokumentation af progressionen i praktikperioderne. Praktikerklæringer findes i Elevplan og kan tillige downloades fra PASS' hjemmeside.

8. Bedømmelse og beviser mv.

Bestemmelserne vedr. prøver og afsluttende prøver fremgår af uddannelsesbekendtgørelsen.

I forbindelse med udarbejdelse af den lokale undervisningsplan og bedømmelsesplan foreslår PASS flg. ramme for bedømmeskriterier:

- Elevens evne til at inddrage relevante praksiserfaringer
- Elevens evne til at inddrage relevante teoretiske forklaringer og viden
- Elevens evne til at argumentere fagligt.
- Elevens evne til at reflektere over faglig praksis.

For elever på trin 1, social- og sundhedshjælperuddannelsen afsluttes i hht. bekendtgørelsen § 6 stk. 1 med en mundtlig prøve, der tager udgangspunkt i en praktisk opgave. Den praktiske opgave kan fx være en case, som eleven trækker.

For elever på trin 1, social- og sundhedshjælperuddannelsen udtrækker skolen ét af de uddannelsesspecifikke fag (dog undtaget Arbejdsmiljø og ergonomi) til prøve. Derudover kan Engelsk, for de elever der følger faget, blive udtrukket til prøve. Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser finder anvendelse. De øvrige uddannelsesspecifikke fag afsluttes med standpunktsbedømmelse.

For elever på trin 2, social- og sundhedsassistentuddannelsen udtrækkes faget Farmakologi og medicin håndtering altid til prøve. Eleven skal aflevere en skriftlig opgave. Elevens skriftlige besvarelse indgår i den mundtlige prøves eksaminationsgrundlag, men indgår ikke i karaktergivningen.

Skolen udtrækker ét fag blandt de øvrige uddannelsesspecifikke fag og grundfag til prøve. For elever som har valgt Engelsk, kan faget udtrækkes til prøve. De øvrige uddannelsesspecifikke fag og grundfag afsluttes med standpunktsbedømmelse. Valgfri specialefag udtrækkes ikke til prøve.

PASS har udformet en skabelon for uddannelsesbeviser, som skolerne skal anvende ved udskrivning af uddannelsesbeviser. Skolen udleverer uddannelsesbeviser til eleven og opbevarer kopi. Se PASSinfo.dk for administration af skabelonerne.

Bundne uddannelsesspecifikke fag

Trin 1

Social- og sundhedssektoren

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 2 uger

1. Eleven kan anvende viden om Serviceloven og Sundhedsloven som grundlag for social- og sundhedshjælperens opgaver.
2. Eleven kan anvende viden om social- og sundhedspolitiske målsætninger og lokalt fastlagte kvalitetsstandarder og serviceniveauer til at reflektere over disses betydning for arbejdet som social- og sundhedshjælper.
3. Eleven kan anvende viden om, hvad rollen som fag- og myndighedsperson indebærer til at tage initiativ i det tværfaglige samarbejde i et sammenhængende borger/patientforløb.
4. Eleven kan anvende viden om lovgivning og vejledninger inden for området til videregivelse af oplysninger, overholdelse af tavshedspligt og sikring af patientsikkerhed, herunder forebygge utilsigtede hændelser.
5. Eleven kan anvende viden om reglerne for magtanvendelse til at sikre at borgerens selvbestemmelse og demokratiske rettigheder respekteres i social- og sundhedshjælperens arbejde.
6. Eleven kan anvende viden om kravene til faglig dokumentation, herunder sygeplejefaglige optegnelser og relevante dokumentationssystemer til at arbejde i overensstemmelse med gældende regler.
7. Eleven kan anvende viden om opgavefordelingen inden for social- og sundhedssektoren, herunder social- og sundhedshjælperens rolle, til at indgå i arbejdet med det sammenhængende borger-/patientforløb.
8. Eleven kan anvende viden om etik til at reflektere over etiske dilemmaer i den professionelle omsorg, herunder forståelsen af at være i en hjælpekrævende situation.

Pleje og dokumentation

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 5 uger

1. Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende fysiske, psykiske og sociale behov til selvstændigt at kunne udføre pleje- og omsorgsopgaver.
2. Eleven kan med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing anvende viden om principperne for observation af borgeres almene sundhedstilstand ud fra en forståelse af kroppens opbygning og funktion herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne reagere hensigtsmæssigt på observationer, herunder typiske symptomer på anæmi, dehydrering, cystitis, obstipation, fejlernæring, gener forårsaget af immobilitet, febrile tilstande, konfusion og generel ændret adfærd.
3. Eleven kan anvende viden om Sundhedsstyrelsens retningslinjer og lokale procedure, til at forklare hvordan social- og sundhedshjælperen kan hjælpe borgeren med at indtage medicin.
4. Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgeres behov og de hyppigst forekommende kroniske sygdomme som demens, diabetes, kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme og apopleksi til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne- og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.
5. Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning i det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde i forhold til ældre og udsatte borgere.
6. Eleven kan anvende viden om den basale palliative indsats i den tidlige, sene og terminale fase til at forklare social- og sundhedshjælperens rolle i forhold til den døende og de pårørende, samt hvordan borgere plejes de sidste levedøgn, og afdøde gøres i stand under hensyn til ønskede ritualer.
7. Eleven kan anvende viden om forskelle på komplekse og ikke-komplekse borgerforløb til at reflektere over egen rolle i et tværprofessionelt samarbejde.
8. Eleven kan anvende viden om grundlæggende mikrobiologi, hygiejniske principper og særlige regimer herunder procedure for mundhygiejne, nedre toilette og sengeredning, til at forklare hvordan smittespredning forebygges og smitteveje afbrydes,
9. Eleven kan anvende et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er i overensstemmelse med social- og sundhedshjælperens kompetenceområde.
10. Eleven kan anvende viden om betydningen af at modtage og videregive relevante informationer og faglige overvejelser til kolleger til at kunne dokumentere udført pleje, evaluere og følge op på pleje i relevante pleje- og handleplaner.
11. Eleven kan anvende viden om psykiske lidelser til at forklare tegn på at en borger har en psykotisk, depressiv eller selvmordstruende adfærd.

12. Eleven kan anvende viden om hvordan konflikter og vold forebygges ved pleje af borgere med demens, misbrug eller psykisk sygdom.
13. Eleven kan anvende viden om kroniske sygdomme til at kunne foretage systematisk observation og tidlig opsporing.
14. Eleven kan anvende viden om forskellige former for demens, herunder borgerens reaktioner ved demenslignende symptomer ved fx cystitis, smerter og udviklingen af delir, til at kunne tilrettelægge målrettet pleje, omsorg og støtte til borgere og pårørende.

Pleje og dokumentation

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 5 uger

1. Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende fysiske, psykiske og sociale behov til selvstændigt og med overblik at kunne udføre pleje- og omsorgsopgaver.
2. Eleven kan med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing anvende viden om principperne for observation af borgeres almene sundhedstilstand ud fra en forståelse af kroppens opbygning og funktion herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne reagere hensigtsmæssigt på observationer, herunder at kunne identificere typiske symptomer på anæmi, dehydrering, cystitis, obstipation, fejlernæring, gener forårsaget af immobilitet, febrile tilstande, konfusion og generel ændret adfærd.
3. Eleven kan anvende viden om sundhedsstyrelsens retningslinjer og lokale procedure, til at kunne vurdere og begrunde social- og sundhedshjælperens opgaver og kompetence ved medvirken til medicinadministration.
4. Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgeres behov og de hyppigst forekommende kroniske sygdomme som demens, diabetes, kronisk obstruktiv lungelidelse, hjertekarsygdomme og apopleksi til målrettet at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne- og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.
5. Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning, til at kunne vurdere og begrunde det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde i forhold til ældre og udsatte borgere.
6. Eleven kan anvende viden om den basale palliative indsats i den tidlige, sene og terminale fase til at kunne vurdere og begrunde social- og sundhedshjælperens rolle i forhold til den døende og de pårørende, samt hvordan borgere plejes de sidste levedøgn, og afdøde gøres i stand under hensyn til ønskede ritualer.
7. Eleven kan anvende viden om forskellen på komplekse og ikke-komplekse borgerforløb til at vurdere og begrunde over egen rolle i et tværprofessionelt samarbejde.
8. Eleven kan anvende viden om grundlæggende mikrobiologi, hygiejniske principper og særlige regimer herunder procedure for mundhygiejne, nedre toilette og sengeredning, til at kunne vurdere og begrunde hvordan smittespredning forebygges og smitteveje afbrydes,
9. Eleven kan anvende et mundtligt og skriftligt fagsprog, som er i overensstemmelse med og sikre kvalitet inden for social- og sundhedshjælperens kompetenceområde.
10. Eleven kan anvende viden om betydningen af at modtage og videregive relevante informationer og faglige overvejelser til kolleger, til at kunne deltage i innovative processer i forbindelse med dokumentation af udført pleje, evaluering og opfølgning på pleje i relevante pleje- og handleplaner.
11. Eleven kan anvende viden om psykiske lidelser til at kunne identificere tegn på at en borger har en psykotisk, depressiv eller selvmordstruende adfærd.

12. Eleven kan anvende viden om hvordan konflikter og vold målrettet forebygges ved pleje af borgere med demens, misbrug eller psykisk sygdom.
13. Eleven kan anvende viden om kroniske sygdomme, til at kunne vurdere og begrunde systematisk observation og tidlig opsporing.
15. Eleven kan anvende viden om forskellige former for demens, herunder borgerens reaktioner ved demenslignende symptomer ved fx cystitis, smerter og udviklingen af delir, til at kunne tilrettelægge målrettet pleje, omsorg og støtte til borgere og pårørende.

Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3,5 uger

1. Eleven kan anvende viden om borgeres behov for intellektuelle, sociale, fysiske, kulturelle og kreative aktiviteter til at forklare anvendelsen heraf i den tværprofessionelle rehabiliterende indsats.
2. Eleven kan anvende viden om livsstilsfaktorerne kost, rygning, alkohol og motions betydning for sundhedsfremme til at kunne motivere og understøtte borgere i at træffe sunde valg.
3. Eleven kan anvende viden om pædagogiske metoder herunder inddragelse af borgeres livshistorie som redskab for social- og sundhedshjælperen, til at motivere og understøtte borgere i at bevare sundhed, trivsel og funktionsevne i forhold til daglig livsførelse.
4. Eleven kan anvende viden om fysiske, psykiske og sociale funktionsnedsættelser, til at forstå betydningen af at kunne mestre hverdagslivet med funktionstab og forklare hvordan social- og sundhedshjælperen arbejder støttende og vejledende med respekt for den enkeltes trivsel og livskvalitet.
5. Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgeres rehabilitering i den social- og sundhedsfaglige indsats, til som social- og sundhedshjælper at kunne vejlede borgere om kommunale, private og frivillige aktivitetstilbud.
6. Eleven kan anvende viden om håndtering af post, bank og penge og hvordan social- og sundhedshjælperen foretager miljørigtig tøjvask og rengøring til at kunne planlægge og evaluere praktisk hjælp.
7. Eleven kan anvende viden om borgerinddragelse samt inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne tilrettelægge og evaluere praktisk hjælp ud fra borgeres behov for og evne til egenomsorg.
8. Eleven kan anvende viden om hvordan det forebyggende arbejde kan udføres i samarbejde med borgere, til at kunne støtte og motivere borgeren til at følge træningsplaner.
9. Eleven kan anvende viden om relevant velfærdsteknologi til at reflektere over, hvordan velfærdsteknologi med respekt for borgerens opfattelse af livskvalitet kan bruges til at fremme borgeres funktionsevne og mestring af hverdagslivet.

Rehabilitering og social- og sundhedsfaglig indsats

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 3,5 uger

1. Eleven kan anvende viden om borgeres behov for intellektuelle, sociale, fysiske, kulturelle og kreative aktiviteter til at vurdere og begrunde anvendelsen heraf i den tværprofessionelle rehabiliterende indsats.
2. Eleven kan anvende viden om livsstilsfaktorerne kost, rygning, alkohol og motions betydning for sundhedsfremme til at kunne målrettet motivere og understøtte borgere i at træffe sunde valg.
3. Eleven kan anvende viden om pædagogiske metoder som redskab for social- og sundhedshjælperen, herunder inddragelsen af borgeres livshistorie, til at målrettet motivere og understøtte borgere i at bevare sundhed, trivsel og funktionsevne i forhold til daglig livsførelse.
4. Eleven kan anvende viden om fysiske, psykiske og sociale funktionsnedsættelser, til at vurdere og begrunde betydningen af at kunne mestre hverdagslivet med funktionstab og forklare hvordan social- og sundhedshjælperen arbejder støttende og vejledende med respekt for den enkeltes trivsel og livskvalitet.
5. Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgeres rehabilitering i den social- og sundhedsfaglige indsats, til som social- og sundhedshjælper at kunne målrettet vejlede borgere om kommunale, private og frivillige aktivitetstilbud.
6. Eleven kan anvende viden om håndtering af post, bank og penge og hvordan social- og sundhedshjælperen foretager miljørigtig tøjvask og rengøring til at kunne målrettet planlægge og evaluere praktisk hjælp.
7. Eleven kan anvende viden om borgerinddragelse samt inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne deltage i innovative processer for tilrettelæggelse og evaluering af praktisk hjælp ud fra borgeres behov for og evne til egenomsorg.
8. Eleven kan anvende viden om hvordan det forebyggende arbejde kan udføres i samarbejde med borgere, til at kunne målrettet støtte og motivere borgeren til at følge træningsplaner.
9. Eleven kan anvende viden om relevant velfærdsteknologi til at vurdere og begrunde, hvordan velfærdsteknologi med respekt for borgerens opfattelse af livskvalitet kan bruges til at fremme borgeres funktionsevne og mestring af hverdagslivet.

Psykologi og kommunikation

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 2,5 uger

1. Eleven kan anvende viden om hvordan identitet, normer, holdninger og fordomme har betydning for arbejdet som social- og sundhedshjælper til at reflektere over egne holdninger i forhold til en professionel praksis.
2. Eleven kan anvende viden om egen og andres kultur til at reflektere over normer, holdninger og fordommes betydning i mødet og samarbejdet med borgere, pårørende og kollegaer.
3. Eleven kan anvende viden om anerkendende metoder til som social- og sundhedshjælper at kunne anvende denne tilgang i samarbejdet med borgere, pårørende og kolleger.
4. Eleven kan anvende viden om betydningen af verbal og nonverbal kommunikation som redskab i plejen og i samarbejdet med borgere, pårørende og kolleger, til som social- og sundhedshjælper at kunne kommunikere med borgere og patienter.
5. Eleven kan anvende viden om kommunikation og konflikthåndtering, til at forebygge konflikter i samarbejdet med borgere, pårørende og kolleger.
6. Eleven kan anvende viden om sorg og krise til som social- og sundhedshjælper at kunne støtte borgere og deres pårørende i forbindelse med sorg og krise.
7. Eleven kan anvende viden om kommunikationsredskaber til at kunne forebygge og håndtere konflikter og vold i arbejdet med demente borgere.

Arbejds miljø og ergonomi

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om relevant arbejdsmiljølovgivning i forhold til arbejdet som social- og sundhedshjælper, til at reflektere over egen rolle i forhold til udvikling af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.
2. Eleven kan anvende viden om betydningen af god fysisk og psykisk form, til at kunne forklare årsager til problemer i arbejdsmiljøet og kunne inddrage relevante arbejdsmiljøaktører til løsning af problemer i arbejdsmiljøet.
3. Eleven kan anvende viden om det fysiske, kemiske, psykosociale og ergonomiske arbejdsmiljø, til at kunne tilrettelægge og udføre social- og sundhedshjælperens arbejdsopgaver.
4. Eleven kan selvstændigt planlægge og arbejde med forflytningsopgaver, herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.
5. Eleven kan anvende viden om principper for forflytning og lejrning til at kunne afprøve og reflektere over hensigtsmæssige metoder i praksis.
6. Eleven kan anvende viden om elementerne i voldspolitik og kriseberedskab, til at forstå faktorer på jobområdet, der kan føre til konflikter og vold.
7. Eleven kan anvende viden om teamsamarbejdets betydning for arbejdsmiljøet til at kunne tage medansvar for trivsel på arbejdspladsen.

Valgfri specialefag

Trin 1

Borgere med psykisk sygdom

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om psykiatriens organisering i Danmark, til at forklare hvordan den kommunale og regionale psykiatriske indsats varetages i forhold til borgere med psykisk sygdom i hjemmeplejen og på plejecentre.
2. Eleven kan anvende viden om medicinske, psykologiske og sociale behandlingsmetoder, til at forklare hvordan social- og sundhedshjælperen udfører praktiske opgaver og pleje hos borgere med psykoser, depression og/eller misbrug.
3. Eleven kan anvende viden om principper for støtte til borgere med psykisk sygdom, til at forklare hvordan disse anvendes i samarbejde med borgere i hjemmeplejen og på plejecentre.
4. Eleven kan anvende viden om hvornår der er behov for at inddrage andre samarbejdspartnere, til at understøtte borgeres recoveryproces og mulighed for at mestre hverdagslivet.

Palliation 1

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om, hvilke samarbejdspartnere, herunder social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter, læger, psykologer og fx præster der kan indgå i det palliative forløb.
2. Eleven kan, i plejen af borgere der er uhelbredeligt syge og døende, anvende viden om betydningen af at kunne udvise empati og tage hensyn til den enkeltes livshistorie, livskvalitet og kulturelle og religiøse behov.
3. Eleven kan anvende viden om symptomer på smerte hos borgere, til at forklare hvornår observationer skal videreformidles til kolleger med kompetence i smertelindring.
4. Eleven kan anvende viden om social- og sundhedshjælperens kompetencer, til at varetage almen lindring og omsorg i plejen til borgere, der er uhelbredeligt syge og døende samt til at tage initiativ til inddragelse af de pårørende i forløbet.
5. Eleven kan anvende viden om de belastninger, der kan være forbundet med at arbejde med borgere, der er svært syge og døende, til at forklare betydningen af kollegial støtte.

Demens 1

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om de hyppigste demenssygdomme, deres årsager, symptomer og udvikling til at forklare demenssygdommes betydning for borgeres hverdagsliv.
2. Eleven kan anvende viden om, hvordan plejen af borgere med demens tilrettelægges herunder observation af symptomer og adfærd og ved brugen af velfærdsteknologi.
3. Eleven kan anvende viden om sin egen rolle i forhold til at forebygge udadreagerende adfærd og magtanvendelse og til at forklare, hvordan respekt og værdighed bevares i plejen af borgere med demens.
4. Eleven kan anvende viden om, hvordan social- og sundhedshjælperen med udgangspunkt i borgeres livshistorie og identitet tilrettelægger meningsfulde aktiviteter med henblik på at vedligeholde og styrke borgeres funktionsniveau.
5. Eleven kan anvende viden om, hvordan social- og sundhedshjælperen inddrager og støtter pårørende til borgere med demens.
6. Eleven kan forklare Alzheimerforeningens tilbud.

Rehabilitering 1

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om rehabiliteringsbegreber og kravene til kommunernes rehabiliteringsindsats til at forklare social- og sundhedshjælperens rolle i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde.
2. Eleven kan anvende viden om rehabilitering som metode til at kunne støtte borgeres aktive deltagelse i dagligdagsfunktioner og træning.
3. Eleven kan anvende viden om motivationsfaktorer til at omsætte borgeres konkrete ønsker til målrettet rehabiliterende handling i hverdagen.
4. Eleven kan anvende viden om, hvordan social- og sundhedshjælperen udfører træning i hjemmene efter borgeres træningsplaner, og hvordan dette dokumenteres.

Velfærdsteknologi 1

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kender til nationale strategier, målsætninger og relevante instanser inden for velfærdsteknologi.
2. Eleven kender forskellige typer af velfærdsteknologi, og hvilke målgrupper de retter sig imod.
3. Eleven kan anvende viden om, hvordan social- og sundhedshjælperen motiverer og vejleder borgere i anvendelse af udvalgte velfærdsteknologiske løsninger med henblik på styrkelse af borgeres aktivitets- og funktionsniveau, netværk og kommunikationsmuligheder.
4. Eleven kan anvende viden om, hvordan social- og sundhedshjælperen indgår i et samarbejde omkring udvælgelse, anskaffelse, vedligeholdelse og evaluering af velfærdsteknologiske løsninger på arbejdspladsen.
5. Eleven kan reflektere over etiske dilemmaer ved anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger.

Bundne uddannelsesspecifikke fag

Trin 2

Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien i sin udøvelse af faget samt til at forklare rammen for social- og sundhedsassistentens opgaver.
2. Eleven kan anvende viden om autorisation og delegering til at kunne tage selvstændigt ansvar for social- og sundhedsassistentens opgaver i praksis.
3. Eleven kan anvende viden om embedslægens funktion i det tværsektorielle samarbejde.
4. Eleven kan anvende viden om sammenhængen mellem social- og sundhedspolitik og lokale målsætninger samt kvalitetsstandarder og serviceniveauer i kommuner og regioner til at reflektere over betydningen heraf for borgere/patienter og egne arbejdsopgaver.
5. Eleven kan anvende viden om principperne for kvalitetssikring til at forklare social- og sundhedsassistentens rolle i forbindelse med at sikre kvaliteten i serviceydelser og sundhedsydelser og i forhold til arbejdsmiljøcertificering og akkreditering.
6. Eleven kan anvende viden om dokumentationens betydning til at kunne sikre kontinuitet i sygeplejen, i rehabiliteringen, sikre patientrettigheder og udvikle kvaliteten af service- og sundhedsydelser i en tværprofessionel og tværsektoriel sammenhæng.
7. Eleven kan anvende viden om opgavefordelingen inden for sundhedssektoren, herunder embedslægens og almen praksis' rolle til kunne tilrettelægge og evaluere sammenhængende borger-/patientforløb.
8. Eleven kan anvende viden om betydningen af kulturer, ledelsesformer, værdier og samarbejdsformer i forskellige organisationer til at kunne reflektere over egen rolle.
9. Eleven kan anvende viden om betydningen af voldspolitik og kriseberedskab på arbejdspladser til at kunne forklare social- og sundhedsassistentens rolle og arbejdsområde i den forbindelse.

10. Eleven kan anvende viden om tilrettelæggelse og evaluering af andres arbejde med udgangspunkt i arbejdspladsens ressourcer og kvalitetsstandarder til at kunne forklare social- og sundhedsassistentens rolle som gruppeleder
11. Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi og innovation i forhold til social- og sundhedsassistenternes rolle.

Koordinering, kvalitetssikring og dokumentation

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om Serviceloven, Sundhedsloven og lovgivning inden for psykiatrien til at forklare rammen for social- og sundhedsassistentens opgaver og til at kunne anvende viden om lovgivningen i sin udøvelse af faget.
2. Eleven kan anvende viden om autorisation og delegering til at kunne tage selvstændigt ansvar for og begrunde social- og sundhedsassistentens opgaver i praksis.
3. Eleven kan anvende viden om embedslægens funktion i det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde.
4. Eleven kan anvende viden om sammenhængen mellem social- og sundhedspolitik og lokale målsætninger samt kvalitetsstandarder og serviceniveauer i kommuner og regioner til at reflektere målrettet over betydningen heraf for borgere/patienter og egne arbejdsopgaver.
5. Eleven kan anvende viden om principperne for kvalitetssikring til at vurdere og begrunde social- og sundhedsassistentens rolle i forbindelse med at sikre kvaliteten i serviceydelser og sundhedsydelser og i forhold til arbejdsmiljøcertificering og akkreditering.
6. Eleven kan anvende viden om dokumentationens betydning til at kunne begrunde og vurdere kontinuitet i sygeplejen, i rehabiliteringen, sikre patientrettigheder og udvikle kvaliteten af service- og sundhedsydelser i en tværprofessionel og tværsektoriel sammenhæng.
7. Eleven kan anvende viden om opgavefordelingen inden for sundhedssektoren, herunder embedslægens og almen praksis' rolle til kunne tilrettelægge, begrunde og evaluere sammenhængende borger-/patientforløb.
8. Eleven kan anvende viden om betydningen af kulturer, ledelsesformer, værdier og samarbejdsformer i forskellige organisationer til at kunne vurdere og reflektere over egen rolle i sin organisation.
9. Eleven kan anvende viden om betydningen af voldspolitik og kriseberedskab på arbejdspladser til at kunne vurdere og begrunde social- og sundhedsassistentens rolle og arbejdsområde i den forbindelse.
10. Eleven kan anvende viden om tilrettelæggelse og evaluering af andres arbejde med udgangspunkt i arbejdspladsens ressourcer og kvalitetsstandarder til at kunne forklare social- og sundhedsassistentens rolle som gruppeleder

11. Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi og innovation til at kunne vurdere og begrunde anvendelsen på social- og sundhedsassistentens arbejdsområde

Sygepleje

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 5 uger

1. Eleven kan anvende viden om forskellige sygeplejeteorier til at forklare hensigten med sygepleje- og omsorgsydelser
2. Eleven kan anvende viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder til at observere ændringer i borgeres/patienters sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.
3. Eleven kan anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til at kunne prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgeres/ patienters ressourcer og behov.
4. Eleven kan anvende viden om kronisk sygdoms betydning for borgere/patienter til planlægning, udførelse og evaluering af omsorg og sygepleje.
5. Eleven kan anvende viden om sterile teknikker og rene procedurer til at kunne foretage sår-, drop-, og kateterpleje.
6. Eleven kan anvende viden om fysiske, psykiske og sociale funktionsnedsættelser til at kunne planlægge relevant omsorg og sygepleje, herunder kunne reflektere over en funktionsnedsættelses betydning for hverdagslivet.
7. Eleven kan anvende viden om den palliative indsats i den tidlige, sene og terminale fase og kan forklare social- og sundhedsassistentens rolle herved samt hvordan social- og sundhedsassistenten kan drage professionel omsorg for borgere/patienter og pårørende i normale sorg- og kriseforløb.
8. Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende symptomer og former for symptomlindring i den basale palliative indsats til at kunne tilrettelægge, udføre og evaluere pleje af døende borgere/ patienter i deres sidste levedøgn med udgangspunkt i deres behov.
9. Eleven behersker et mundligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan forklare anvendelse af sygeplejefaglige opregnelser til at skabe kontinuitet og sammenhæng i et borger-/ patientforløb.

10. Eleven kan reflektere over forskellen på erfaringsbaseret og evidensbaseret viden og kan forklare, hvordan faglig vejledning og refleksion kan indgå som redskab i det daglige arbejde.

Sygepleje

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 5 uger

1. Eleven kan anvende viden om forskellige sygeplejeteorier til at begrunde og vurdere hensigten med sygepleje- og omsorgsydelser
2. Eleven kan anvende viden om sygdomslære og sygeplejefaglige problemområder til målrettet at observere ændringer i borgeres/patienters sundhedstilstand og til at identificere og begrunde behov for sygepleje.
3. Eleven kan anvende viden om principperne for sygeplejeprocessen til målrettet at kunne prioritere, tilrettelægge, udføre og evaluere klinisk sygepleje med udgangspunkt i borgeres/patienters ressourcer og behov.
4. Eleven kan anvende viden om kronisk sygdoms betydning for borgere/patienter til målrettet planlægning, udførelse og evaluering af omsorg og sygepleje.
5. Eleven kan anvende viden om sterile teknikker og rene procedurer til at kunne begrunde og vurdere sår-, drop- og kateterpleje.
6. Eleven kan anvende viden om fysiske, psykiske og sociale funktionsnedsættelser til at kunne planlægge målrettet omsorg og sygepleje, herunder kunne vurdere og begrunde en funktionsnedsættelses betydning for hverdagslivet.
7. Eleven kan anvende viden om den palliative indsats i den tidlige, sene og terminale fase og kan begrunde og vurdere social- og sundhedsassistentens rolle herved samt hvordan social- og sundhedsassistenten kan drage målrettet professionel omsorg for borgere/patienter og pårørende i normale sorg- og kriseforløb.
8. Eleven anvende viden om de hyppigst forekommende symptomer og former for symptomlindring i den basale palliative indsats til at kunne begrunde, tilrettelægge, udføre og evaluere målrettet pleje af døende borgere/ patienter i deres sidste levedøgn med udgangspunkt i deres behov.
9. Eleven behersker et mundligt og skriftligt fagsprog, som er dækkende for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde, og kan begrunde og vurdere anvendelse af sygeplejefaglige optegnelser til at skabe kontinuitet og sammenhæng i et borger-/ patientforløb.

10. Eleven kan reflektere over forskellen på erfaringsbaseret og evidensbaseret viden og kan begrunde og vurdere, hvordan faglig vejledning og refleksion kan indgå som redskab i det daglige arbejde.

Somatisk sygdomslære

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om kroppens anatomi og fysiologi og sammenhænge mellem de enkelte organsystemer til at forklare de enkelte organers betydning for kroppens funktioner.
2. Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende sygdomme herunder kronisk obstruktiv lungelidelse, hjerte-karsygdomme, diabetes mellitus, cancer, gigtsygdomme, apopleksi, frakturer, pneumoni, kronisk bronkitis, allergi, lidelser i mave-tarmsystemet samt nyre- og urinvejslidelser til at forklare årsager, symptomer samt pleje- og behandlingsformer.
3. Eleven kan anvende viden om den ældre medicinske borger/patient til at forklare, hvordan man som social- og sundhedsassistent observerer ændringer i sundhedstilstanden herunder ændringer, der skyldes dehydrering, under- og fejlernæring, anæmi, obstipation, diarré, fald, feber, konfusion, fejlmedicinering og immobilitet.
4. Eleven anvender viden om præ-, per- og postoperativ fase til at kunne forberede patienter til operation og kunne observere patienten i den postoperative fase.
5. Eleven kan anvende viden om principper for hygiejne til at arbejde med særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner og kan forklare, hvordan borgere/patienter, pårørende, kolleger og frivillige kan vejledes til at overholde disse principper.
6. Eleven kan anvende fagsprog, skriftligt og mundtligt, ved beskrivelse af kroppens anatomi og fysiologi og de hyppigst forekommende sygdomme.

Psykiatrisk sygdomslære

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 2 uger

1. Eleven kan anvende viden om mulige årsager til de hyppigst forekommende psykiske sygdomme herunder demenssygdomme, skizofreni, affektive lidelser, angsttilstande, personlighedsforstyrrelser og dobbeltdiagnoser til at kunne forklare psykisk sygdoms opståen og symptomer samt sygepleje- og behandlingsformer.
2. Eleven kan anvende viden om mellemmenneskelige relationer og interaktioner til at kunne etablere, fastholde og afslutte professionelle relationer med psykiatriske borgere/patienter, pårørende og andre samarbejdspartnere.
3. Eleven kan anvende viden om de almindeligt anvendte terapeutiske principper, herunder jeg-støttende sygepleje, kognitive tilgange, miljøterapi og recovery til at kunne arbejde som kontaktperson og understøtte borgeres/patienters psykosociale rehabilitering.
4. Eleven kan anvende viden om lovgivning og regler om indgreb i patienters selvbestemmelsesret til at kunne begrænse magtanvendelse og brug af tvang på det psykiatriske område.
5. Eleven kan anvende viden om behandlingsplaner og deres betydning for social- og sundhedsassistentens arbejdsopgaver
6. Eleven kan anvende viden om sygepleje- og handleplaner til at kunne anvende disse som målrettet redskab i samarbejde med borgere/patienter og tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejdspartnere.

Farmakologi og medicin håndtering

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 2 uger

1. Eleven kan anvende viden om lovgivning, instrukser, vejledninger og lokale procedurer til at forklare social- og sundhedsassistentens ansvar og kompetenceområde til selvstændigt at kunne varetage medicin håndtering i gældende praksis, herunder delegering, videredelegering, ledelsens ansvar og akkreditering.
2. Eleven kan anvende viden om kvalitetssikring og utilsigtede hændelser (UTH) til selvstændigt og i det tværfaglige samarbejde at kunne fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin håndtering i praksis, herunder dokumentere, indrapportere samt følge op på embedslægetilsyn.
3. Eleven kan anvende viden om anatomi og fysiologi til at forklare lægemidlers farmakokinetik, herunder absorption, distribution og elimination og farmakodynamik.
4. Eleven kan anvende beregninger af medicin for at fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin håndtering.
5. Eleven kan anvende viden om almen og speciel farmakologi, herunder psykofarmaka til at observere virkninger og bivirkninger samt forklare kontraindikationer, interaktioner og dispenseringsformer inden for de mest almindelige hovedgrupper, herunder hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.
6. Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogiske metoder, redskaber og praksisformer, herunder vejledning, motivation, compliance og selvadministration i samarbejdet med borgere, patienter og pårørende i primær og sekundær sektor, herunder samarbejde med almen praksis til at øge kvaliteten og patientsikkerheden ved medicin håndtering.
7. Eleven kan anvende viden om hygiejne og risikofaktorer ved medicin håndtering herunder arbejdsmiljøudvalgets opgave og arbejdsmiljøcertificering til at forebygge arbejdsskader i praksis.

Forebyggelse og rehabilitering

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om forskellen på og hensigten med henholdsvis forebyggelse og rehabilitering til at kunne varetage social- og sundhedsassistentens rolle i den tværprofessionelle og tværsektorielle forebyggende og rehabiliterende indsats.
2. Eleven kan anvende viden om socialfaglig tilgang til at kunne vurdere borgeres/patienters fysiske, psykiske og sociale ressourcer og sikre kvalitet i det rehabiliterende arbejde.
3. Eleven kan anvende viden om aktivitetsanalyse til at kunne vurdere borgerens/patientens fysiske, psykiske og sociale funktionsevne i forhold til daglig livsførelse og hvilke krav aktiviteter stiller til den person, der skal udføre dem.
4. Eleven kan anvende viden om planlægning, udførelse og evaluering af målrettede aktiviteter herunder sansestimulering på baggrund af en analyse af borgeres/patienters forudsætninger, til at kunne fremme at borgerne/patienterne bevarer eller styrker deres fysiske, psykiske og sociale funktionsevne.
5. Eleven kan anvende viden om sygdomsforebyggende tiltag til at kunne vejlede borgere/patienter om forebyggelse af immobilitet, faldtendens og ernæringstilstand.
6. Eleven kan anvende viden om træningsplaner til at kunne støtte borgere/patienter i at træne efter dem.
7. Eleven kan anvende viden om hjælpemidler og velfærdsteknologi til at kunne implementere og anvende sådanne i samarbejde med borgere/patienter og kolleger.
8. Eleven kan anvende viden om borgeres/patienters ressourcer, ergonomiske principper og gældende arbejdsmiljøregler til at kunne tilrettelægge eget og andres arbejde under hensyntagen dertil

Forebyggelse og rehabilitering

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om forskellen på og hensigten med henholdsvis forebyggelse og rehabilitering til at kunne begrunde og vurdere social- og sundhedsassistentens rolle i den tværprofessionelle og tværsektorielle forebyggende og rehabiliterende indsats.
2. Eleven kan anvende viden om socialfaglig tilgang til at kunne vurdere og begrunde borgeres/patienters fysiske, psykiske og sociale ressourcer og målrettet sikre kvalitet i det rehabiliterende arbejde.
3. Eleven kan anvende viden om aktivitetsanalyse til at kunne vurdere og begrunde borgernes/patientens fysiske, psykiske og sociale funktionsevne i forhold til daglig livsførelse og hvilke krav aktiviteter stiller til den person, der skal udføre dem.
4. Eleven kan anvende viden om planlægning, udførelse og evaluering af målrettede aktiviteter herunder sansestimulering på baggrund af en målrettet analyse af borgeres/patienters forudsætninger, til at kunne fremme at borgerne/patienterne bevarer eller styrker deres fysiske, psykiske og sociale funktionsevne.
5. Eleven kan anvende viden om sygdomsforebyggende tiltag til målrettet at kunne vejlede borgere/patienter om ernæringstilstand samt forebyggelse af immobilitet og faldtendens.
6. Eleven kan anvende viden om træningsplaner til målrettet at kunne støtte borgere/patienter i at træne efter dem.
7. Eleven kan anvende viden om hjælpemidler og velfærdsteknologi til at kunne begrunde og vurdere implementering og anvendelse af sådanne i samarbejde med borgere/patienter og kolleger.
8. Eleven kan anvende viden om borgeres/patienters ressourcer, ergonomiske principper og gældende arbejdsmiljøregler til at kunne begrunde og vurdere eget og andres arbejde under hensyntagen dertil

Sundhedspædagogik og kommunikation

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om befolkningens sundhed herunder forskellige livsformer, livs-faser og sundhedsopfattelser til at kunne forklare hvad der har betydning for fremme heraf.
2. Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogik til at kunne støtte borgere/patienter i læreprocesser, der fremmer egenomsorg og motiverer til at leve sundt.
3. Eleven kan anvende viden om rådgivning, vejledning og instruktion, der bygger på viden om motivationsfaktorer, mestringsstrategier og den enkeltes psykosociale forudsætninger og udviklingsmuligheder til at kunne inddrage borgere/patienter og pårørende i egen sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og rehabiliterende forløb
4. Eleven kan anvende viden om anvendelse af forskellige pædagogiske tilgange til at kunne øge borgeres/patienters handlekompetence, så risiko for ulykker, sygdom og forværring af sygdom mindskes.
5. Eleven kan anvende viden om forskellige former for målrettet kommunikation herunder matching, aktiv lytning, spørgeteknikker og gensvarsmodeller.
6. Eleven kan anvende viden om målrettet kommunikation og sundhedspædagogiske tiltag til at kunne dokumentere og evaluere sådanne tiltag inden for social- og sundhedsassistentens kompetenceområde

Valgfri specialefag

Trin 2

Den opererede borger/patient

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om grundlæggende postoperativ sygepleje for borgere og patienter herunder sårpleje, ernæring, væskeindtag, udskillelse, mobilisering og smertebehandling til at kunne tilrettelægge, udføre og evaluere denne, og kan forklare, hvordan den planlagte og udførte sygepleje dokumenteres.
2. Eleven kan anvende viden om det sammenhængende patientforløb til at kunne understøtte det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde om patienten.
3. Eleven kan anvende viden om det postoperative forløb til at kunne informere og vejlede borgere/patienter og pårørende om særlige forholdsregler efter operation.

Palliation 2

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan forklare WHO's definition af den palliative indsats og kender regioners og kommuners aftaler for den palliative indsats.
2. Eleven kan anvende viden om livstruende sygdomme og deres symptomer til at kunne vurdere, tilrettelægge, udføre og evaluere palliativ grundlæggende sygepleje og omsorg.
3. Eleven kender til farmakologiske og ikke-farmakologiske behandlingsmuligheder og kan begrunde de forskellige indsatsområder i forhold til smertelindring.
4. Eleven kan anvende viden om etiske dimensioner til at reflektere over social- og sundhedsassistentens samarbejde med pårørende, når døden er nært forestående.
5. Eleven kan med fokus på den psykiske belastning ved at arbejde med borgere/patienter, der er alvorligt syge og døende, forklare vigtigheden af og deltagelsen i en professionel afslutning af et forløb herunder brug af kollegial supervision.

Demens 2

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende demenssygdomme og hjernens funktion til at forklare kognitive forstyrrelser og symptomer i tilknytning til demens og til at forklare social- og sundhedsassistentens opgaver i forhold til udredning og tidlig diagnostisering og behandling.
2. Eleven kan anvende viden om hvordan somatiske sygdomme, smerter og psykiske påvirkninger påvirker borgere/patienter med demens, til at kunne anvende redskaber til systematiske observationer.
3. Eleven kan anvende viden om udviklingen af demenssygdomme til at kunne vejlede kolleger og pårørende og skabe forståelse og mulighed for at inddrage relevante netværk.
4. Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og det socialpædagogiske miljøets betydning for borgere med demens herunder professionel kommunikation og konflikthåndtering til at kunne bevare respekt og værdighed samt forebygge udadreagerende adfærd og magtanvendelse.
5. Eleven kan anvende viden om socialpædagogik til at kunne medvirke til at udvikle et miljø, som styrker og bevarer borgeres funktionsniveau og livskvalitet.

Rehabilitering 2

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om gældende begreber inden for rehabilitering og styringsredskaber herunder lovgivning, standarder, sundhedsaftaler, støttemuligheder og målsætninger.
2. Eleven kan anvende viden om egne og andre faggruppers kompetencers anvendelse i en tværprofessionel og tværsektoriel rehabiliteringsindsats til at dokumentere og evaluere egen og den fælles indsats.
3. Eleven kender rehabiliteringstilbud og kan forklare, hvordan de indgår i rehabiliteringsindsatsen.
4. Eleven kan anvende viden om, hvordan social- og sundhedsassistenten i samarbejde med borgere/patienter og relevante samarbejdspartnere opstiller mål og tidsrammer samt koordinerer, planlægger, vejleder i og evaluerer rehabiliteringsforløb med udgangspunkt i etiske overvejelser, borgeres ressourcer og sundhedspædagogiske refleksioner.
5. Eleven kan anvende viden om relevant teori, metoder, aktivitetsredskaber og test til at kunne motivere borgere til aktiv deltagelse i hverdagen med udgangspunkt i borgeres fysiske, psykiske, kognitive og sociale funktionsevne.

Velfærdsteknologi 2

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan anvende viden om relevante instanser inden for velfærdsteknologi til at kunne vejlede om og anvende støttemuligheder og ansøgningsprocedurer ved anskaffelse af velfærdsteknologi.
2. Eleven kan anvende viden om sundhedsteknologi herunder telemedicin til at kunne medvirke ved implementering af nye sundhedsteknologiske løsninger på arbejdspladsen.
3. Eleven kan anvende viden om anvendelse af forskellige typer af teknologiske løsninger til specifikke målgrupper til at vejlede og instruere borgere, pårørende og kolleger om muligheder og løsninger.
4. Eleven kan anvende viden om, hvad der fremmer og hæmmer forandringsprocesser til at kunne indgå i dialog med kolleger om forandringsprocesser ved implementering af velfærdsteknologiske løsninger, herunder hvordan velfærdsteknologiske løsninger kan bidrage til faglig kvalitet, effektiv ressourceudnyttelse og trivsel på arbejdspladsen.

Organisation og ledelse

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kender ansvars- og rollefordeling i relation til implementering af politiske strategier, ny lovgivning og kvalitetsstandarder.
2. Eleven kan anvende viden om ansvarsområder i organisationen til at kunne tilrettelægge arbejdets udførelse, efterlevelse af kvalitetsstandarder og løsning af etiske dilemmaer.
3. Eleven kan anvende viden om ledelsesværktøjer, herunder kommunikation, motivation og konfliktløsning til at kunne sikre et godt arbejdsmiljø.
4. Eleven kan anvende viden om praktisk ledelse med baggrund i ledelsesteorier, herunder LEAN, situationsbestemt ledelse eller selvledelse til at tilrettelægge daglige arbejdsopgaver, herunder uddelegering af opgaver, under hensyntagen til de enkelte medarbejders kompetencer og læringsbehov.
5. Eleven kan anvende viden om ledelsesmæssige overvejelser til at kunne forestå vagtplanlægning og samarbejde med øvrige ledere om den samlede løsning af opgaver.
6. Eleven kan anvende viden om overenskomstsystemet herunder løn- og personaleforhold til at kunne forklare tillidsrepræsentantsystemet og arbejdsmiljørepræsentantorganiseringen.

Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 1

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan forklare, hvad der kendetegner den ældre medicinske patient ud fra Sundhedsstyrelsens definition
2. Eleven kan anvende viden om den ældre medicinske patient til at forklare mulige konsekvenser af ændringer i den ældre medicinske patients almene tilstand
3. Eleven kan anvende viden om hvordan somatiske sygdomme, smerter og psykiske påvirkninger påvirker den ældre medicinske patient og kan forklare, hvordan redskaber til systematisk observation anvendes
4. Eleven kan anvende viden om hvordan egne og andre faggruppers kompetencer kan anvendes i et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i forhold til den ældre medicinske patient og kan forklare, hvordan egen og fælles indsats kan dokumenteres og evalueres
5. Eleven kan anvende viden om forskellige pædagogiske tilgange til at kunne fremme egenomsorg og forebygge ensomhed og isolation som konsekvens af ændret social status
6. Eleven kan anvende viden om forskellige typer af teknologiske løsninger til at vejlede og instruere den ældre medicinske patient, pårørende og kollegaer i at anvende dem.

Tværfagligt samarbejde om den medicinske patient 2

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 1 uge

1. Eleven kan identificere den ældre medicinske patient ud fra Sundhedsstyrelsens definition med henblik på tidlig opsporing
2. Eleven kan anvende viden om den ældre medicinske patient til at vurdere og begrunde mulige konsekvenser af ændringer i den ældre medicinske patients almene tilstand og give forslag til hensigtsmæssige handlinger i forhold til social- og sundhedsassistentens ansvars- og kompetenceområde
3. Eleven kan vurdere og begrunde, hvordan somatiske sygdomme, smerter og psykiske påvirkninger påvirker den ældre medicinske patient og kan komme med forslag til anvendelse af redskaber til systematiske observationer
4. Eleven kan vurdere og begrunde, hvordan egne kompetencer kan anvendes i et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i forhold til den ældre medicinske patient med henblik på at sikre kvaliteten i et sammenhængende patient-/borgerforløb
5. Eleven kan vurdere og begrunde, hvordan forskellige pædagogiske tilgange kan anvendes til at fremme egenomsorg og forebygge ensomhed og isolation som konsekvens af ændret social status
6. Eleven kan samarbejde om at identificere og vurdere behovet for en rehabiliterende indsats og/eller velfærdsteknologiske løsninger hos den ældre medicinske patient samt medvirke til nytænkning og kreative løsninger inden for området